EBIB Biuletyn EBIB, nr 8 (170)/2016,
Platformy usług bibliotecznych
Sprawozdania

Małgorzata Mrożek-Buksa
malgorzata.mrozek@uj.edu.pl
Ewa Valde-Nowak
ewa.valde-nowak@uj.edu.pl
Biblioteka Jagiellońska

Małopolskie Forum Bibliotek – krakowskie reminiscencje konferencyjne

Słowa kluczowe: konferencje bibliotekarskie, integracja bibliotekarzy

Biblioteka Jagiellońska we współpracy z Zarządem Okręgu Małopolskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, z Instytutem Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytutem Nauk o Informacji Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz z Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Krakowie zorganizowała konferencję *Małopolskie Forum Bibliotek 2016*, która odbyła się w dniach 26–27 października 2016 r. Pierwszego dnia obradowano w Bibliotece Jagiellońskiej, a następnego dnia konferencja przybrała formę seminarium *Sieciowanie w bibliotece. Kierunek Labib*, które zorganizowano w ramach Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie. Honorowy patronat nad Forum sprawowali: Marszałek Województwa Małopolskiego Jacek Krupa, Prezydent Miasta Krakowa prof. dr hab. Jacek Majchrowski, Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr hab. med. Wojciech Nowak, Rektor Uniwersytetu Pedagogicznego prof. dr hab. Michał Śliwa i Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

Celem Małopolskiego Forum Bibliotek była integracja szeroko pojętego środowiska związanego z polskim bibliotekarstwem – środowiska pracowników bibliotek, przede wszystkim akademickich i publicznych, bibliotekoznawców oraz bibliotekarzy, wreszcie przedstawicieli firm oferujących usługi dla bibliotek. Tegoroczny temat konferencji brzmiał: *Kierunek – integracja*, a hasło wiodące: *Integracja środowiska – integracja działań – integracja metadanych*.

Do komitetu naukowego Małopolskiego Forum Bibliotek zaproszeni zostali: prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk, dr hab. Władysław Marek Kolasa, dr hab. Marek Nahotko, dr hab. Remigiusz Sapa, dr hab. Michał Rogoż. Program skoncentrowany był wokół dwóch zagadnień: integracje i standaryzacje działań bibliotek, jako dostawców wysokiej jakości danych bibliograficznych oraz wymiana doświadczeń i integracja środowiska bibliotekarskiego w sensie organizacyjnym oraz czysto ludzkim.

Il. 1. Dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk wita uczestników konferencji. Fot. Szymon Kotarski.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk, dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej (BJ). Profesor przywitał uczestników i współorganizatorów forum: Michała Rogoża z Instytutu Nauk o Informacji Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Remigiusza Sapę, dyrektora Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Jerzego Woźniakiewicza, dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie, Dorotę Rzepkę przewodniczącą Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich Okręgu Małopolskiego. Szczególne słowa powitania skierował do dra Stanisława Dziedzica, pełnomocnika Prezydenta Miasta Krakowa ds. tworzenia *Biblioteki Kraków*, Romana Tabisza, wicedyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie oraz dra Jerzego Krawczyka, wicedyrektora Biblioteki Głównej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Profesor przywitał także przedstawicieli EBSCO, Innovative, Aleph i Elsevier – sponsorów konferencji.

W krótkim wystąpieniu dyrektor BJ wprowadził zebranych w tematykę konferencji oraz wskazał na pilną potrzebę podjęcia wspólnych działań, na poziomie całego kraju, zmierzających do ujednolicenia przepisów katalogowania. Podkreślił wiodącą rolę Biblioteki Narodowej, która na wzór narodowych bibliotek w innych krajach powinna wyznaczać kierunek zmian. Uwypuklił znaczenie konferencji w próbie uzyskania odpowiedzi na pytanie, jak dążyć do integracji w walce o czytelnika. *Już minęły te czasy, kiedy niektórzy mówili, że biblioteki nie zapisuje się nikomu na receptę* – powiedział prof. Pietrzyk. Następnie przeczytał list wystosowany przez Marszałka Województwa Małopolskiego.

Jacek Krupa serdecznie podziękował za zaproszenie oraz zwrócił uwagę na szczególne miejsce bibliotek na mapie kulturalnej i edukacyjnej kraju, a także życzył bibliotekarzom wielu sukcesów w podejmowanych działaniach. Kończąc, przekazał głos M. Rogożowi,

który odczytał uroczysty list przewodniczącej SPB dr Elżbiety Stefańczyk. W piśmie skierowanym do dyrektora BJ i uczestników forum serdecznie podziękowała za zaproszenie, pozdrowiła zebranych oraz wyraziła przekonanie, że rezultatem konferencji będzie dalszy pomyślny rozwój działalności bibliotek zgodny z oczekiwaniami informacyjnymi użytkowników.

Pierwszego dnia odbyły się dwie sesje. Przewodnictwo nad nimi objęli kolejno: dr hab. Remigiusz Sapa, dr hab. Michał Rogoż. Tematyka prezentacji była zróżnicowana.
W pierwszej sesji przewidziano cztery referaty oraz prezentacje sponsorów. Po lunchu, w drugiej sesji wystąpiło sześciu referentów i sponsorzy.

II. 2. Dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej przekazuje przewodnictwo I sesji obrad dr. hab. Remigiuszowi Sapie, dyrektorowi INIB UJ. Fot. Szymon Kotarski.

Na wstępie dr Stanisław Dziedzic, pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. tworzenia Biblioteki Kraków, przekazał najważniejsze informacje, na temat genezy projektu Biblioteka Kraków oraz stanu zaawansowania prac związanych z jego realizacją. Rada Miasta Krakowa 6 lipca 2016 r. podjęła uchwałę na mocy której 1 stycznia 2017 r. połączone zostaną samorządowe instytucje kultury, dla których Gmina Miejska Kraków jest organizatorem, tj. Krowoderska Biblioteka Publiczna w Krakowie, Nowohucka Biblioteka Publiczna w Krakowie, Podgórska Biblioteka Publiczna w Krakowie oraz Śródmiejska Biblioteka Publiczna w Krakowie, w jedną gminną, samorządową jednostkę organizacyjną pod nazwą Biblioteka Kraków. W skład sieci Biblioteki Kraków wejdzie Biblioteka Główna oraz 56 filii. Ewentualne zmiany liczby filii będą wprowadzane po konsultacji z Małopolskim Instytutem Kultury. Prelegent zwrócił uwagę na fakt, że żadna z wymienionych czterech bibliotek publicznych nie dysponuje wystarczającą bazą. W Krakowie od półtora roku trwają spory o lokalizację Biblioteki Kraków. Pojawiały się różne propozycje, np. przystosowanie wytypowanego budynku w starym Podgórzu, w ramach rewitalizacji Krakowa, przy pomocy unijnych funduszy lub ze środków Społecznego Komitetu Odnowy

Zabytków Krakowa. Jednak najodpowiedniejsza okazała się propozycja prelegenta odnośnie zaadaptowania na cele biblioteczne zrujnowanego, trzypiętrowego, podpiwniczonego budynku Zajazdu Kazimierskiego, o powierzchni użytkowej ok. 3900 m^2, znajdującego się u zbiegu ulic Krakowskiej i Węgłowej. Za datę ukończenia remontu budynku przyjmuje się rok 2019. Do tego czasu tymczasową siedzibą Biblioteki Kraków będzie część budynku Dworca Głównego. Kończąc, prelegent zapewnił, że nikt z obecnie zatrudnionych pracowników w łączonych bibliotekach nie zostanie zwolniony oraz że w nowym roku biblioteki te będą funkcjonowały bez zmian.

Il. 3. Dr Stanisław Dziedzic, pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. tworzenia Biblioteki Kraków, wygłasza referat *Biblioteka Kraków. Wyzwania i bariery*.
Fot. Szymon Kotarski.

Następnie swoje referaty zaprezentowali naukowcy z różnych ośrodków badawczych w Polsce, takich jak: Uniwersytet Jagielloński, Biblioteka Narodowa, Biblioteka Kolegium Filozoficzno-Teologicznego Polskiej Prowincji Dominikanów w Krakowie, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie, Biblioteka Jagiellońska.

Dr hab. Marek Nahotko w swoim wystąpieniu przedstawił definicje współdziałania z punktu widzenia informatyków oraz współdziałania metadanych. Szczególną uwagę zwrócił na fakt utraty przez biblioteki monopolu na tworzenie metadanych oraz na nowe sposoby i potrzeby współdziałania metadanych, wynikające z tworzenia i udostępniania metadanych w ogólnodostępnej chmurze danych (Linked Data).

II. 4. Dr hab. Marek Nahotko, adiunkt w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego, wygłasza referat *Współdziałanie metadanych dla integracji informacji na poziomie globalnym*. Fot. Szymon Kotarski.

Dr Marcin Roszkowski rozpoczął swoje wystąpienie od podziękowania za zaproszenie do udziału w konferencji. Następnie objaśnił tytuł referatu. Odnosi się on do zagadnień związanych z obecnością haseł wzorcowych w sieci oraz sposobu jednoznacznej identyfikacji osób, instytucji lub pojęć z wykorzystaniem tzw. stałych identyfikatorów sieciowych. Prelegent przedstawił podstawowe funkcje kartoteki haseł wzorcowych (khw), które jak zauważył nie zmieniły się od początku powstania koncepcji tego narzędzia. Wskazał na zmiany, jakie zachodzą w khw na skutek ewolucji zasad katalogowania oraz na zmiany spowodowane chęcią zaistnienia tych narzędzi w sieci. Omówił kartotekę VIAF (The Virtual International Authority File) jako usługę sieciową. VIAF działa od 2003 r. jako baza, zapewniająca dostęp do swoich zasobów w różnych formatach. Jest tworzona przez 34 instytucje z 19 państw, które przesyłają do VIAF pewną liczbę rekordów ze swoich kartotek haseł wzorcowych wraz z powiązanymi z nimi rekordami bibliograficznymi. Kartoteka zawiera ok. 50 mln haseł wzorcowych, w tym ok. 40 mln to hasła osobowe.

II. 5. Dr Marcin Roszkowski, adiunkt w Zakładzie Systemów Informacyjnych Instytutu Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego, zastępca redaktora naczelnego w czasopiśmie „Zagadnienia Informacji Naukowej" wygłasza referat *A Imię jego będzie czterdzieści i cztery – rola kartotek haseł wzorcowych w Sieci Semantycznej*. Fot. Szymon Kotarski.

Znakomitym podsumowaniem pierwszego dnia obrad był wykład prof. dr. hab. Jacka Wojciechowskiego w Czytelni Głównej BJ. Profesor odniósł się do zmian, jakie nastąpiły w bibliotekach począwszy od połowy lat 70. ubiegłego wieku. Omówił możliwości kooperacji w takich obszarach bibliotecznych jak: gromadzenie, opracowywanie (NUKAT, BN), usługi i porady fachowe (budownictwo), elektronizacja, archiwizacja, edytorstwo, informacja ekspercka, bibliografia, edukacja, nauka oraz przedstawił różne formy integracji – instytucjonalne i pozainstytucjonalne.

Il. 6. Profesor dr hab. Jacek Wojciechowski
Fot. Ludwik Węgiel.

W imieniu małopolskich bibliotekarzy, dyrektor BJ podziękował prof. J. Wojciechowskiemu za długoletnią działalność na rzecz bibliotek i ogromny wkład w ich rozwój oraz wręczył pamiątkowy dyplom wykaligrafowany przez Bogdana Tarnowskiego, kustosza w Sekcji Starych Druków Oddziału Zbiorów Specjalnych BJ.

Il. 7. Dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej wręcza dyplom prof. Jackowi Wojciechowskiemu.
Fot. Ludwik Węgiel.

Profesorowi Jackowi
Wojciechowskiemu
w podziękowaniu za lekcje chodzenia
po rozum do głowy
Bibliotekarze Małopolski
Na pamiątkę uroczystego wykładu
podczas
Małopolskiego Forum Bibliotek 2016
Biblioteka Jagiellońska 26.X.2016

II. 8. Skan dyplomu
Źródło: Oddział ds. Projektów Biblioteki Jagiellońskiej.

W konferencji wzięło udział około 120 osób, w tym grupy studentów i doktorantów Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UJ.

II. 9. Uczestnicy konferencji podczas obrad – sala konferencyjna w Nowym Gmachu BJ.
Fot. Szymon Kotarski.

Koncepcja spotkania nie przewidywała dyskusji w ramach sesji. Odbywały się one w przerwie pomiędzy obradami i miały charakter kuluarowy. Kontynuowano je także po zakończeniu drugiej sesji w czasie zwiedzania biblioteki.

Małopolskie Forum Bibliotek 2016 zarejestrowano cyfrowo w ramach projektu *Internetowe Centrum Kultury* współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i odtworzono publicznie 27 października br. w Miejskim Centrum Kultury w Skarżysku-Kamiennej. Kolejna konferencja Małopolskiego Forum Bibliotek już za rok!

Valde-Nowak, E. M., Mrożek-Buksa, M. Małopolskie Forum Bibliotek – krakowskie reminiscencje konferencyjne. *Biuletyn EBIB* [on-line] 2016, nr 8 (170), Platformy usług bibliotecznych. [Dostęp 20.12.2016]. Dostępny w: http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/492. ISSN 1507-7187.